Holland 13 Dec: 1857.
grandrapids 21 Jan 1858

Eph: II: 1—3.

En zij heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en zonden; In welke gij eertijd gewandelt hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de magt der lucht, van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid; Onder welk wij ook allen eertijd verkeerd hebben in de begeerlijkheden onzes vleesches, en der gedachten; En wijwaren van natuure kinderen der toorn, gelijk wel de anderen.

De kennis van

Gods heeft ~~[illegible]~~ verheerlijkt in de ~~[illegible]~~ opwekking van Christus Jezus onzen Heer, Christus het hoofd was hen toegeboden; welke ~~[illegible]~~ ook genaam werd in de gelovigen: twelk de Apostel deed uitblinken door in de eerste plaats te wijzen op de ~~[illegible]~~ natuurstaat, in tweede plaats op de genadestaat: twee zaken welke ~~[illegible]~~ elke geluvige gezien wordt, tot de verheerlijkte Kracht Gods eenigermate gekend wordt. —

Laat ons dan gaderlaan de beschrijving van de natuurstaat van den mensch; daar, in de verlosting uit de selve, de grootheid van Gods kracht, gegrondwerd. ~~[illegible]~~ beschouwd Gods kracht verheerlijkt in Jezus opwekking en verheerlijking welke kracht verder uitgewerkt en U die [illegible] Doch om de verheerlijking te beter te verstaan stelt Hij ons die eerste verten voor [illegible] van Gods kracht, welke eertijd [illegible] werd, [illegible] ~~[illegible]~~ De [illegible] Hij door Hem gevonden de mede deelbaarmaking met Christus. Welke heerlijke weldaad van veel meer eenzelfde kleed wordt, na eerst in de drie eerste verten de natuurstaat [illegible] dezer.

De natuurstaat van de dwaasheid Gods kek heeft, wordt beschreven te zijn door

a. in zonden en misdaden; welke de toestand is der geheele wereld, want in deze toestand heeden zij gewandelt naar de eeuw dezer wereld. —

b. Wat was hun wandel overeenkomstig de overste van de magt der lucht van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid: —

c. hun leven een verkeer in de begeerlijkheid des vleesches, doende den wil des vleesches en der gedachten.

d. Waardoor hun aanmerkelijk werd, kinderen des toorns zijn van natuur.

Dit is dan nu Gods beschrijving van een ieder gelijk onder: het is eene waarachtige wezenlijke afmaling van onze natuurstaat: aanschouw hier in uw eigen gelaat. —

1. Dood in zonden en misdaden: Naar de wet kan men van een veroordeelde misdadiger zeggen: Hij is een dood man: — Wie het gevallen menschelijk geslacht is het vonnis des doods geestgeveld: Tenduge afgegaan van eeuw zult gij den dood sterven: — En verlockt is een ieglijk die met Christ in aldat is geschoren is in het Boek der wetenschap te doen: — doch bovendien

11 brengt de zonde elke en alle zonde ~~[illegible]~~ overtreding die van het hart en des levens den dood aan ~~[illegible]~~ voor de geheele natuur des menschen: zonde is begin de van God geschapen natuur: Zij verwerkt de selve, zij is het vorst, waar gij.. het natuurlijk leven ook de selve moeyenis dezer ~~[illegible]~~ en onder

mijnd Ze: Zoodat voor den in zonde ontvangen en geboren mensch de eerste schreede des levens het begin van Verging is, en het geheele leven niet anders is dan een gestadige dood. Vandaar dat men de grooten en gezamenlijke hare. Kort: ja, zelfs dat van jongkien met holle kaken ziet, en uit de vergen vaak in stede van het vuur en strijdgewoel ~~[illegible]~~, leeren nuwe, kerging mis noegdheid en eene walging van zich zelve en anders: - Daar de Zonde wrong weet den dood. - Niet alleen de Hoopende en verdwenende Gruchten der Zonden worden hier bewezen: maar ook eene beschrijving van de Staart der Zonde gelijk de door de Zonde ontbloot geworden is van Waar geestelijk leven: het bevat dan eene volstrekte onkunde van Waarheid voor geestelijke wel Kennen heden en genot. - eene geheele onbekendheid voor dat geweldig heilige Wellen genigten in de gemeenschap en dienst Gods, en eene zedelijke onbekwaamheid om met liefde en vermaak God te aanbidden en te dienen. - De bezigheden en genoegens van eene diertijke en verstandelijke natuur mogen Hij kunnen genieten doch de geestelijke genoegens kan Hij ~~nooit~~ begeeren noch smaken: - Hij mogen in stoffelijke of verstandelijke genietingen verzuiven Zijn nooyaus het geyoed en de bezigheden van een Heilige, Zijn Hem smakeloos en onbekend: Hij is vleesch-elijk ~~dood~~ en het vleeschelijk verstand is vijandschap tegen God en tegen Kanten tegen Zijn wet. - Dein de Zonde levende is eeuwenden door voor heiligheid en voor God gemeenschap: - Zie de Waarheid in Kleen: Wen God Hem zocht Hoop Hij en trachte licht te verbergen voor den vrolijke gezwoegdigen achter lotsvrolie. - Dierlijke afkeerigheid en onverschilligheid ziet men dan vaak uit klonken: God dreigingen waarschuwingen God liefde lokstemmen die nederingen tot vrede verbeuring; de heftige stem van den baardeloze Wellens: Hij kogen smakeloos, en geeren over het hoofd als de duisternis en bleeft, legen en Eenmaeschijn verwet en zegen over de dooden ~~[illegible]~~ groot. Met bedoeven en verhard harte gaat onbewogen heen. Men gaat heen in de geurige Koes der wereld: Zoekende zijn geluk in het Schepsel niet in den Schepper. - Hij leeft Hij ~~[illegible]~~ ongehoor zeuwen Hij, Hij ~~[illegible]~~ om te jagende naar wereldsche dingen, om zich zelven en anderen meer te bederven dieper in de Zonde te dreuzen zinken en zich te verhardin, en zijne schuld daarlijks te verzwaren: bergen schuld ophoopende, de Kracht der Zonde vredende, zich zelven over de gevolgen te bekommeren: - En men troost zich hier mee: dat Hij niet klimmer leeft dan een ander: en dat de heele wereld zoo denkt en handelt: dit is in Gods oogen een verwijt tegen Hem, doch het volgen van de gewoonten en stel regels der wereld grijpt Hij aan tot verdediging van zijn gedrag: Hij wil zich niet toetsen aan Gods woord maar wel aan de Kreet der wereld: men troost dan vol trak zeggen: Ik leef gelijk de eert, en zeder en denkt zoo, en iedere en handelt zoo. Zij zijn toch allen niet nis: Zouden dan allen die ontbeele weinigen het recht hebben? Ik wil de Zonderlingen niet schijnen. - Maar men vergeet ten eenenmale, Dat God woord zegt: 1 Kon v 19. De geheele wereld in het boze ligt: En dat God woord alleen de Heeldere Wijsheid leert. - Men vergeet dat Jesus waarschuwt Luc 17: 26-29. En gelijk het geschiedt is in de dagen van Noach, alsoo zal het ook zijn in de dagen van den Zoon des menschen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk, zij werden ten huwelijk gegeven, tot den dag van welken Noach in de ark ging, en de Zondvloed kwam, en verdierf ze allen: Desgelijks ook, gelijk het geschiedde in de dagen van Lot, zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij planten, zij bouwden; maar op den dag ~~op~~ welken Lot van Sodom uitging, regende het vuur en zwavel van den Hemel en verdierf ze allen: Wat troost kende zij toen zuiten uit het mededoen met de heele wereld en het niet Zonderlijk willen zijn met die

en kale Noach en Lot. Offschoon door de vele Evangelie verlegen veel van het uitwendig dwaalbekend zedebedorf bedwongen worden: dit maakt het volgen van de beschaafde wereld niet beter: de Koninge wereld is vijandelijk voor God. Capernaüm hoe veel volk is heden zal door Godsoordeel van gemor van nog veroordeeld worden: - Bij de Konste van Christus zal het Tijnal typen Noach en Lot: en over die wereld zal komen een vuur dat niet uitgeblusht kan worden en een worm die niet sterft. -

6/ Deze wandeling naar de wereld is ook naar den wil des satans: die hier genoemd wordt, de overheid van de magt der lucht, wij weten weinig van de geesten wereld af, ook niet van die gevallene geesten onder geen verzing van den Vornaame geest welke als Vorst schijnt te zijn: het schijnt wel dat hem hier de licht tot taal van hun Koninklijk wordt toegeleid. Offschoon overwonnen en ten volle onder Christus magt bewaard worden tot den dag des oordeels, en al zijne wordt ten nutte van Godsheid in orde moet uitgewerkt, nochtans onder goddelijke tuchtiging is hij nader de text Koninklijk wel kende in de Kinderen der ongehoorzaamheid: Het zijn de zulken, die voor kiesten God ongehoorzaam te zijn en den Satan te gehoorzaamen: gelijk de goddelijken involved van God geest in gehoorzaamen leven: zoo zijn de godtlozen [illegible] mense ongehoorzaamheid onder de invloed van den boozen. - Zij volgen zijne voorbeelden en geven gehoor aan zijne verzoekingen: zij drukken zijne voets toppen in opstand vijandschap tegen en verbreeding van God; in boosheid wangunst bosheid bedrog en verwesting: of zij doen meer de uit van zijne lusten heijen zich zelven en de kende door zinnelijke wellustes, door eerlijke, door moord, door zij verzucht afgedeg en ongelooft te verdenken. Satan is de Vader ende aandrijver van die boozen vleeschelijke en onheilige stemming waarin van God vermende gemoeds en verkeerten: - Hij was geen lage de eerste verkeerte: en door alle tijd mede en boze geesten [illegible] goddelijke lichten boosheid en ongeloof kang voor [illegible]. Deze invloed en verleiding moet men niet bloot leeren in de boozen kende zinnen waarvoor de menschelijke natuur toegedeinst, maar moet in de ware natuur der zonde te verlevenen en te liet en gering te doen schijnen, of te als geenigelijk en noodzakelijk te doen voor hunnen: verzetende dat een schijnbaar geringe zonde in 1 Sara dijs [illegible] gansche menschelijk geslacht verdiet: - als men dat dat Satan zich in een engel des lichts veranderd, en dat ook de gehoorzaamheid aan hem zoeft bedekt tot onder de godzalighed deuzen en Godsdienstigheid. - De Pharisees hoorden voor goed als zij des vreeds de bonden en leidinge des satans: Vanneer de Satan iemand kan leiden tot verwerping de waar heid Christus, behoudt in eene vleeschelijke onverschillighed en wereldzin zoo is hij overtuigt in zijne magt als dien man, die zijn hand met broeder bloed bevedeld. - Alle die het Evangelie ongehoorzaam blijven blijven ook Kinderen de ongehoorzaamheid voor [illegible] wekt. -

5/ Onder welken wij ook allen eertijds geleefd hebben: Hier aanschouwt de Apostel zich zelve en de joodsche bekeringe onder dit schrijven beschreven Natuurlijk Karakter des Ephesieren natuurlijk degge de dat ook zijn dat door vrij eertijds verviele Kadden de begeerlijkheden van de wil des vleesches en der gedachten. (dat zijnde boosheden kaa Zonden van de edele en laagste vermogens der ziele) wel laagste zijn Hij is aan de verdorvene neigingen onder natuur: de bederven zondige neigingen hebben van natuur een heerschende invloed, zoo

dat de mensch eene wreede Slaafvrouw is. - Doch zegt men misschien
Paulus beschrijft zich in Sh: III. te zijn: een man verre van die lag-
weesachtige begeerlijkheden na te jagen: Hij kon de zich bewegen
neen de wet die in mijn leden was, te hebben in de vervulling van
de begeerlijkheden des vleesches en der gedachten: Hoe kan dit met
elkander vereenigbaar zijn? - Wel is aangenaam voor het
vleesselijk hart, dan eene geestelijke hergeboorte en eigengelaa-
tigheid, waardoor men zich zelven bedrogt en zere by menschen
bekwaam: gelijk het ook het geval hier was: dewijl hij de gezochte
vertrouwelijkheid van het Jeugdig: en van een Menschen ver-
zoeken, in zulk licht niet uit maak enkele grove lusten verzeilen, om het
genot van die er, en dat zelf bedragen te smaken, waardoor
hij op een ander wederziet met een indruk van Ik een heiligen
dan zij. Zulk een bekwaam zijn vleeselijk hart meer den
die zich aan de grove lusten overgeeft. - Desthalve dit alwaar
der wille des vleesches en der gedachten niet men niet kort loeten
in dezebrekende uitwendige Slechts: maar blijkt eer on-
der de dekmantel van Godsdienst, alsmede dat hiervoor zich leven
waarin men God vergeet aan de zekt en blot eigen Zin en wil
zaamheid en volgt: Ja elk zondaar, en wat doet hij verkeere
zoo hij zijne Schulden en verdoemelijkheid zit en erkend noch tot
Jesus vlugt en met zijne Geestelijke zinnen, zoo leeft hij nog in
de de macht des satans en dient zijn bedorven harte. -
Gelukkig hij die zichzelven kent en oordeelt bij den wrooten
God, het eenige waar licht! Hij zal genade vinden en geholpen
worden: doch die eenander oordeel velt, zal tot zijne beschei-
ning bevinden dat er geen ander oordeel van den richter
op de wolken des Hemels te verachten is, dan zijn eigen in
de Schriften. Deze beschrijving van den natuurlijken mensch welke
wij hier vinden is de eenige waar de Godsdienstige, en op grond van
deze is geboorte de wegen hen dat wij van nature kinderen
des toorns. - Het loon der zonde is den dood: en verdoemt
is eenvoudig die niet blijft in al dat er geschreven is, in het boek der
wet om dat te doen. - Van nature: beteekend dat wat aangeboo-
ren is, waarmede wij op de wereld komen. Wat een wetsaanzie,
te liggen onder de Vloek en toorn Gods! Wie kan die elende
bevrijden? Hoe is het mogelijk dat de geringste mo-
gelijkheid des levens ons meer bemoedigt en elende baart dan de
de opentbaarmaking van God eeuwig oordeel tegen onze
zielen? - Hebben dat wij van nature Zijn dood in Zonden en mis-
daden. - O wat een lot: Vertroel u een man die geloofd te bestaan
aan zeelijke Rechtvaardigheden en Heiligheden dat Hij ban-
Rivet en dood aanwis. - Een man verwachtende zijne bevrijding,
en Hem wordt aangeboyd dat het ernst des dood geweld is en dat de
Scherpsteytes tot uitvering daarin. - Erger is de toestand van de na-
tuurlijke mensch: doch dunt Hem hoorde de aankondiging
van God's oordeel en toorn: maar het geleet Hem
als de Scherpste aanzoeken Hij zo sprak van het dreigend oordeel.
Hetwas in minne voorden als of Hij zelf bevend was. -
Doch o mijne Hoorders wat is het eene gedachte Zaak
een Kind des toorns te zijn. - Het heeft ieder aan zich zelven om
in eene verhoging van elende: - Hoe meer ontmoed

van de geringen van een rijk dommen en geen oorzaak, elende diepe
Val van verwoesting wacht Hem; De verhuurde Bedelaar zal zich
dieper en veel elendiger dan de arme bedelaar in de steed,
toen Zijn doen geschieden aan de wand door die hand, een
uitvoer werd gebraat: al Zijn Rijkdom al Zijn eer, en glans werkte
te zamen tot de verzoeting van Zijn val: dat verheffing ten
hemel maakt de richting ter helle toe schijnt.
Ook wat een lot een Kind der wrake en des toorns Gods te Zijn!
3d Daarom Zijde ik hier dadelijk over geen om te beschouwen
het error der verdwaling, dan door genade een effigenaar Gods en Christi
te Zijn. - dat ook wij mocten dit overstaan en voor een volgende Keer:
a merkt in deze leer niet moeielijk: - Ze niet geklaarde voor
om Christus te willen om den H Geest te zoeken.
c in geen Zij, omdat de eerste Geest is, dienaar is: hope.
b Eene weigerachtig tot degene die hier hun karakter niet
vinden. - of er geene moeite over hebben. -
Zuiver dwaling te verkeren. Wat te beweren. en Hoe God te
zien Zijn best aan en leven is: verhuizen en bewegen aan de
zuiver grove die de wereld wel gemeten: - Bemiddelaar op gezondheid zedelijke mensch.
c Tot degene die niet de beschrijving van hun toestand
vinden en daarover het benge hebben. -
Kom tot mij die vermoeid en belast zijt en Ik zal U rust
geven. - Die tot mij komt weg ik niet uit. -
d Waar Zou men blijven OHH dat eene Zonde begint te Zien
Wederom: Zo ook geen plaats verwang was. -
1 Deze elende te kennen is eene blijvende School. -
diepere weg wordt steeds Gods voorheen te kennen die tende
en ons zuiver d Vatbaar maakende error de Ons. -
11 De diepte der elende te kennen: leert ons ook steunen de ver=
heerlijkte Koning ter redding: en deze te kennen is het vinden van een
111 Dieveel vergeven is Zal veel lief hebben. sterke troon. -
1111 Tot ten einde blijft en ons die zelfde creatuur een=
wrig, doch ze kan niet heerschen: er is een strijdend
kwaad elke plek grond: beluistend beginsel geboren. -